

УДК 633.863.2

САФЛОР КРАСИЛЬНИЙ – ЦІННА ТЕХНІЧНА ОЛІЙНА КУЛЬТУРА

Криштоп Є.А., к.с.-г. н., Волощенко В.В., к.вет.н.

(Харківський національний аграрний університет ім. В.В. Докучаєва)

Сафлор красильний (*Carthamus tinctorius L.*) – нова нетрадиційна технічна олійна культура, яка вважається одним із джерел світового виробництва рослинної олії та має велику перспективу комплексного використання як харчової, косметичної, лікарської, кормової і технічної (біоенергетичної) культури, що є актуальним для розвитку всієї аграрної сфери України.

Головною особливістю культури є харчова цінність сафлорової олії, яка має декілька принципово важливих відмінностей від інших рослинних олій. Вона вважається корисною завдяки високій концентрації поліненасичених жирних кислот [1] і займає особливе місце, оскільки має дуже високий вміст лінолевої кислоти (70–75 % і більше), яка належить до незамінних.

Сафлор актуальний і як кормова культура. У зеленій масі відсутні кислоти, які шкідливі для тваринного організму. Макуха багата на жири і протеїни. Після віджимання сафлорової олії макуху і шрот використовують як корм для тварин. Продукти переробки також можна застосовувати як цінний корм для худоби та птиці. У господарствах, де тваринництво є однією з провідних галузей, сафлор використовують для організації зеленого конвеєра, особливо в зонах недостатнього зволоження [2]. У паливно-енергетичному комплексі найперспективнішим напрямом енергозбереження є використання пального для дизельних двигунів з біодобавками з рослинної біомаси сафлору. Біопаливо на основі сафлорової олії має низьку в'язкість, що позитивно впливає на показники роботи паливної апаратури тракторних агрегатів [3].

Проте головна господарська перевага сафлору красильного полягає в його стійкості до аномально високих температур, що нині є досить актуальним, а технологія його вирощування не потребує спеціальних агротехнічних заходів і легко вписується в сучасну зональну систему землеробства.

Список літератури

1. Пузік В.К. Вивчення жирнокислотного складу олії з насіння сафлору, культивованого в умовах Східного Лісостепу та перспективи його використання / В.К. Пузік, Є.А. Криштоп, В.В. Волощенко // Вісник ХНАУ. Серія «Рослинництво, селекція і насінництво, плодоовочівництво». – Харків, 2015. – № 2. – С. 133–141.

2. Криштоп Є.А. Сучасні наукові напрями у вирощуванні культури сафлору красильного (*Carthamus tinctorius L.*) / Є.А. Криштоп, К.В. Ведмедева // Вісн. ЦНЗ АПВ Харків. обл. – 2017. – Вип. 23. – С. 23–37.

3. Адаптивная технология возделывания сафлора в условиях Саратовской области: рекомендации производству / сост.: Н.М. Ружейникова, Н.Н. Кулева, А.Н. Зайцев. – Саратов, 2012. – 30 с.